

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg. Medarb.: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

«St. Olav» utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 30487. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5, I, er åpen mandag, tirsdag og fredag 9.30—3. Torsdag 9.30—7. Lørdag 9.30—1. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHOLD: 2. søndag etter påske. — Våkn opp! — Messer. — Fra Vikariatet. — † P. M. P. Myhre. — Herhjemme. — og derute.

2. søndag etter påske.

Joh. 10, 11—16.

Det bilde under hvilket Oldkirken helst så den oppstandne Frelser var «den gode hyrde» — i kirkene og gravene fra den tid kommer det oftere igjen enn noe annet. Og det er en mann blant oss som særlig skal speile seg i det og som menigheten skal se i lyset av dagens lignelse: *presten*.

Han er ikke menighetens diktator men dens hyrde — apostlen sier: «ikke herre over deres tro men medarbeider i deres glede.» Den beste predikant og sjelesørger er da den som får de fleste til å gå glade fra skriftestol og prekestol — glade over at så god er Gud.

Han er ikke hersker over flokken som verdensautoritetene — skriften sier: «Slik skal det ikke være hos dere, men den som styrer skal være alles tjener.»

Det vi forretter for altret — vår høyeste funksjon — er først en tjeneste for Gud: på Herrens vegner, i kraft av hans innstiftning og vigsel med apostoliske henders pålegging, å avspeile i det dype på altret av leir, hva Herren selv øver i det høye in sublimе altare tuum, på altret av gull for den guddommelige majestets åsyn. Men dernest er det en tjeneste for menigheten: stadig å *aktualisere* det Herren selv øvde i påsken: det frelsende offer.

Som vi samles om altret med vår hyrde — og med overhyrden hist oppe — er vi forenet i hjord og flokk. Vel kan vi løfte vårt blikk i beåndede stunder og se vårt lille alter som bare en sten i hele Herrens alter på jord og vår lille menighet bare som et par

får i hele Herrens hjord på jord — men til daglig er vårt øye mest festet på vår lokale hjord med sine hvite og svarte får, sine små i dåpens kilde nyvaskete lam og sin hyrde, som han med staven har sendt oss.

Kunne vi da bare lære: ikke å se *mekanisk* på menighetslivet men *organisk*. Ikke se det som en organisasjon med styre og funksjonærer i likhet med verdslige foreninger og selskaper, hvor kjegl og ærgjerrighet og småskårne interesser ødelegger så meget. Men se oss selv som en Herrens fåreflokk — og får og lam er milde og vennlige dyr, som ikke tiltror seg selv å vite bedre beskjed om hvilke sætre som er farlige og hvilke trygge eller om hva som er godt fôr og hva som er ugross enn hyrden, og som ikke har bare hån til overs for ham, når han varsler at ulvene er nær.

«Han satte noen til hyrder», sier skriften. «Han» er Herren selv — så vi gjør best i å la fare alle ideer om, at det er fåret som skal være hyrde. Like så lite skal hyrden tro at han er overhyrde — han er selv under en med staven og skal være ham lydig, idet han skylder ham regnskap for *sitt* hyrdevirke — som selv den øverste jordiske hyrde skylder regnskap på den himmelske «overhyrdes åpenbaringsdag.»

Dagens tekst maner — som så mange andre tekster i apostlenes hyrdebrev — enhver til å bli på plassen sin: hyrden på *sin* og ikke fly som leiekaren — får og lam på sine og ikke være trassige bukker eller

Våkn opp!

Av kyrkoherde F. Krijn.

«Salig er de som hører Guds ord og bevarer det» — en sjeldenhet i våre dager å høre noen prist salig! Det er som lykken med sitt følge tryggheten helt har forlatt oss så vi kjenner oss hjemløse og rådløse på jorden. Hvem og hva kan vi stole på? hvem og hva kan vi tro?

Det er apostlen Paulus som rår oss til å «vandre som lysets barn, ti lysets frukt er godhet og rettferd og sannhet.» Men hjelper det om vi gjør det? Vender rettferd og sannhet da tilbake på jorden og vinner seir over urettferden og løgnen, som gjør verden nesten til helvete? Er det ikke bedre at vi lar stå til og ser alt gå under, så vi slipper å være med på alt det, som fyller oss med fortvilelse?

Det kan vel være at man ville holde bedre ut om det fantes noen mulighet for å forvandle ondt til godt, urettferd til rettferd, løgn til sannhet — men denne mulighet tror bare ganske få mennesker på. Fler og fler fristes til å gi opp: er *dette* virkelig den samme jord som de engang satte så stor pris på? Er *dette* de mennesker som de satte så høyt, ofret så meget virak på, beundret så grensesløst og ventet seg så meget av? Var alt det, de trodde så sikkert ikke annet enn en eneste stor feiltagelse? Ble alt de gjorde resultatløst? Var alt framtidshåp en eneste stor løgn?

Hva er det som svikter? Står intet fast lenger? Hviler verden og vi selv på en vulkan, som når som helst kan slippe sine underjordiske krefter løs og ødelegge alt om seg? Er vi mennesker bare en avmektig leke i en grusom skjebnes hånd? Hvem styrer denne skjebne? Skal man til syvende og sist bare tro på djevelen eller i det hele tatt ikke tro på noe som helst?

Og spørsmålene vedblir: et helvete uten en djevel er like så utenkelig som en djevel uten helvete og er det altså sant at den far, som etter Kristi utsagn all urettferd og løgn har, nu er sluppet løs og sprer ondskap ut over verden? Hvem bereder hans vei —

svarte får. Og oss alle til å åpne våre hjerter for «fårene som ikke er av denne hjord», og til å anstrenge oss for «det mistede får i avgrunnen» at «den gode hyrde»s vilje kan skje fyldest: at det allerede her på jord må bli én hjord under én hyrde — — — ham mot hvem vi i dag vender hjordens hengivne blikk og for hvem vi forener oss med vår himmelske hyrde i bønn: at han med hele den ham betrodde hjord må nå hjem til den gode hyrde.

Peter Schindler.

eller kommer han til hver enkelt av oss som en tyv om natten? Er det av den siste grunn at vi ikke er blitt opmerksom på ham, eller var vi optatt av noe annet da han nærmet seg? Er han alene eller har han fått hjelp av medmennesker, som har sluttet pakt med ham?

Slik grubler det tvilrådige menneske i kamp med sine egne tanker til det siste store spørsmål reiser seg: men finnes det da en Gud? Er det en far for ondskap og urettferd og løgn så må det vel også finnes en far for det gode, rettferdige og sanne — men hvad og hvor er han? Se, nu trenges han meget mer på jorden enn i himlen! Og nå ville vi virkelig tro på ham om han ville åpenbare seg i kraft og majestet, som forløser, frelser og undergjører! Ti hva gagn er det i å tro på en Gud som ikke hjelper, som ikke kan eller vil hjelpe? Hvorfor skal vi forsøke å tro for å bli så bittert skuffet? De kristne ser jo ut til å være dem, som har det verst av alle!

Det som står på spill nå er jo nettopp kristendommens fremtid — hedningene og de gudløse strømmer uhindret ut over verden, hvor de dreper de uskyldige, brenner kirkene og søker ved løgn å få de kristne på sin side.

Hvorfor tillater Gud det? Hvorfor gjør han ikke et under som tvinger oss til å tro det som står i skriften? Han er allmektig — kan han ikke hva han vil? Han er dommeren — nu burde han komme frem og kreve oss til regnskap! Han har mange midler og mange veier til dette — det faller ikke vanskelig å peke på dem, hvis vi vil gjengi alle de tanker og overveielser som verdenssituasjonen fremkaller idag.

Men det er et lyspunkt: Spørsmålet om Gud er blitt aktuelt og det er ikke mange nu som skammer seg over at de beskjefriger seg med det. Menneskene søker atter Gud, samvittigheten er atter våknet, skillet mellom rett og urett er blitt klarere og løgn og sannhet er ikke mere vurdert etter om de seirer eller taper. Mennesket leiter etter et objektivt fast holdepunkt, etter en objektiv, moralsk og dogmatisk ryggrad, etter det objektivt gode, sanne og rettferdige, som i bunn og grunn ene er Guds hellighet, Guds sannhet, Guds rettferd.

Alt hva man hittil har krevd for seg selv, men ikke unnet andre har vist seg å føre til skade istedet for til lykke. Ingen er tjent med det — like så litt som noen er tjent med det man bare vil for seg selv uten å ville det for andre og som har gjort sine harde, selviske, umenneskelige.

Menneske har reist seg mot menneske — de sier de gjør det for sine barns skyll, men de hater barn

(Forts. s. 111)

amat filium aut filiam super me, non est dignus. Et qui non accipit crucem suam, et sequitur me, non est me dignus. Qui invenit animam suam, perdet illam: et qui perdidit animam suam propter me, inveniet eam. Qui recipit vos, me recipit: et qui me recipit, recipit eum, qui me misit. Qui recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem prophetæ accipiet: et qui recipit justum in nomine justi, mercedem justi accipiet. Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquæ frigidæ tantum in nomine discipuli: amen dico vobis, non perdet mercedem suam.

og den som elsker sønn eller datter mer enn meg, er meg ikke verd. Og den som ikke tar sitt kors og følger etter meg, er meg ikke verd. Den som finner sitt liv, skal miste det, og den som mister sitt liv for min skyld, skal finne det. Den som tar imot dere, tar imot meg; og den som tar imot meg, tar imot Ham som har sendt meg. Den som tar imot en profet fordi han er en profet, skal få lønn som en profet; og den som tar imot en rettferdig fordi han er rettferdig, skal få den rettferdiges lønn. Og den som gir en av disse små om så bare et beger kaldt vann å drikke fordi han er en disippel, sannelig sier jeg dere: han skal ikke gå glipp av sin lønn.»

Confitebuntur coeli mirabilia tua, Domine, et veritatem tuam in ecclesia sanctorum. Alleluja, alleluja.

Offertorium. (Salm. 86, 6.)
Himlene priser dine undergjerninger, Herre, og din sannhet i de helliges forsamling. Alleluja, alleluja.

Præsentia munera, quæsumus, Domine, serena pietate intueri, ut Sancti Spiritus perfundantur benedictione, et in nostris cordibus eam dilectionem validam infundant per quam sanctus martyr Magnus omnia corporis tormenta devicit. Per Dom. ejusdem Spiritus.

Stille bønn.
Herre, vi ber Deg, se med godvilje på disse offergaver, så de må gjennomtrenges av den Hellige Ånds velsignelse og fyller våre hjerter med den mektige kjærlighet som din hellige martyr Magnus har overvunnet alle legemlige pinsler med. Ved vår Herre.

Lætabitur justus in Domino, et sperabit in eo: et laudabuntur omnes recti corde. Alleluja, alleluja.

Kommunionsvers. (Salm. 83, 11.)
Den rettferdige skal glede seg i Herren og håpe på Ham, og alle som har et godt hjerte skal glede seg. Alleluja, alleluja.

Protexisti me, Deus, a Du har vernet meg, cum deprecor: a ti- jeg kaller på Deg; trels Deus, orationem meam Ps. ibid., 2. Exaudi, alleluja. Salm. smst. 2. tatem, alleluja, alleluja, som gjør urett, alleluja, mot mengden av dem dine operantium iniquum, alleluja: a multitudine operantium iniquorum, alleluja, alleluja, conventu malignantium, alleluja, alleluja, Guds, for flokken av Guds, for flokken av Protexisti me, Deus, a Du har vernet meg, Patri. Protexisti etc. har vernet osv.

Kirkebønn:
Herre, måtte din martyr, Domine, merita pretui, Domine, merita pretiosa nos tueantur, in gubus Majestatis tue — i dem forkyrner vi opera predicantes, et din majestets gjermin- præsens capiamus aux- ger. — verne oss, så illum pariter et futu- rum. Per Dom. Ved og i framtiden. Ved vår Herre.

Lesning. (Visd. 4, 7—14.)
Justus si morte præ- Om den rettferdige dør occupatus fuerit, in for tiden, skal han ikke retrigero erit. Se- vel være i hvilen. For

nectus enim venera-
 blis est non diturna,
 neque amorum numero
 computata: Cui autem
 sunt sensus hominis, et
 aetas senectus vita im-
 maculata. Placens Deo
 factus est dilectus, et
 vivens inter peccatores
 translati est. Raptus
 est ne mahlia mutaret
 intellectum ejus, aut
 ne fictio deciperet ani-
 mam illius. Fascinatio
 enim nugacitatis ob-
 scurat bona, et incon-
 stantia concupiscentiæ
 transvertit sensum sine
 mahlia. Consummatus
 in brevi explevit tem-
 pora multa: placita
 enim erat Deo anima
 illius: propter hoc pro-
 peravit educere illum
 de medio iniquitatum.
 Populi autem videntes,
 et non intelligentes nec
 ponentes in præcordia
 tahta: quoniam gratia
 Dei et misericordia est
 in sanctos ejus, et re-
 spectus in electos illius.

Slutningsbønn.

Sumpsimus, Domine, Herre, vi har mottatt
 in sancti martyris tui de himmelske sakra-
 Magni solemnitate, coe- menter på festdagen
 lestia sacramenta: cu- for din hellige martyr
 jus suffragiis, quæsu- Magnus; gi oss at vi
 mus, largiaris, ut quod ved hans forbønn i de
 temporaliter gerimus evige gleder må oppnå
 æternis gaudiis conse- det vi gjør nå i tiden.
 quamur. Per Dom. Ved vår Herre.

Utenfor påsketiden: Messen In virtute
 med bønner og lesning som ovenfor.

hans hellige og hans
 hjelp i hans utvalte.

Alleluja, alleluja. Ps.
 88,6. Confitebuntur coe-
 li mirabilia tua, Do-
 mine: etenim verita-
 tem tuam in ecclesia
 sanctorum. Alleluja. Ps.
 20,4. Posuisti, Domine
 super caput ejus coro-
 nam de lapide pretioso.
 Alleluja.

Alleluja, alleluja. Salm.
 88,6. Himlene priser
 dine undergjerninger,
 Herre, og din sannhet
 i de helliges forsam-
 ling. Alleluja. Salm.
 20,4. På hans hode,
 Herre, har Du satt en
 krone av dyre steiner.
 Alleluja.

Evangelium. (Mat. 10, 34—42.)

In illo tempore dixit
 Jesus discipulis suis:
 Nolite arbitrari quia
 pacem venerim mittere
 in terram: non veni
 pacem mittere sed gla-
 dium. Veni enim se-
 parare hominem adver-
 sus patrem suum, et
 filiam adversus matrem
 suam et nurum adver-
 sus socrum suam: et
 inimici hominis dome-
 stici ejus. Qui amat
 patrem aut matrem
 plus quam me, non est
 me dignus. Et qui

På den tid sa Jesus til
 sine disipler: «Tro ikke
 at jeg er kommet for
 å bringe fred til jorden;
 jeg er ikke kommet
 for å bringe fred, men
 sverd. For jeg er kom-
 met for å skille et men-
 neske fra hans far og
 en datter fra hennes
 mor, og en svigerdatter
 fra hennes svigermor.
 Og et menneskes hus-
 folk skal bli hans fi-
 ender. Den som elsker
 far eller mor mer enn
 meg, er meg ikke verd,

1
 Gaudemus omnes in
 Domino diem festum
 celebrantes sub honore
 beati Olavi, regis et
 martyris, de cuius pas-
 sione gaudent Angeli
 et collaudant Filium
 Dei. Ps. 20, 2—3. Do-
 mine in virtute tua læ-
 tabitur rex: et super
 salutarem tuam exulta-
 bit vehementer. Gloria
 Patri. Gaudemus om-
 nes etc.

Kirkebønn.

La oss alle glede oss
 i Herren i det vi fejrer
 festdagen til ære for
 den hellige Olav, konge
 og martyr; over hans
 lidelse glæder englene
 seg og lovpriiser Guds
 Sønn. Salm. 20, 2—3.
 Herre, i din kraft skal
 kongen glede seg og
 juble høgt over din
 frelse. Ære være. La
 oss alle osv.

Intritus.

konge og martyr. Duplex I. kl. med oklav.

Den hellige Olav,

29. juli.

1
 Gaudemus omnes in
 Domino diem festum
 celebrantes sub honore
 beati Olavi, regis et
 martyris, de cuius pas-
 sione gaudent Angeli
 et collaudant Filium
 Dei. Ps. 20, 2—3. Do-
 mine in virtute tua læ-
 tabitur rex: et super
 salutarem tuam exulta-
 bit vehementer. Gloria
 Patri. Gaudemus om-
 nes etc.

Kirkebønn.

La oss alle glede oss
 i Herren i det vi fejrer
 festdagen til ære for
 den hellige Olav, konge
 og martyr; over hans
 lidelse glæder englene
 seg og lovpriiser Guds
 Sønn. Salm. 20, 2—3.
 Herre, i din kraft skal
 kongen glede seg og
 juble høgt over din
 frelse. Ære være. La
 oss alle osv.

Intritus.

konge og martyr. Duplex I. kl. med oklav.

Den hellige Olav,

29. juli.

1
 Gaudemus omnes in
 Domino diem festum
 celebrantes sub honore
 beati Olavi, regis et
 martyris, de cuius pas-
 sione gaudent Angeli
 et collaudant Filium
 Dei. Ps. 20, 2—3. Do-
 mine in virtute tua læ-
 tabitur rex: et super
 salutarem tuam exulta-
 bit vehementer. Gloria
 Patri. Gaudemus om-
 nes etc.

Kirkebønn.

La oss alle glede oss
 i Herren i det vi fejrer
 festdagen til ære for
 den hellige Olav, konge
 og martyr; over hans
 lidelse glæder englene
 seg og lovpriiser Guds
 Sønn. Salm. 20, 2—3.
 Herre, i din kraft skal
 kongen glede seg og
 juble høgt over din
 frelse. Ære være. La
 oss alle osv.

Intritus.

konge og martyr. Duplex I. kl. med oklav.

Den hellige Olav,

29. juli.

1
 Gaudemus omnes in
 Domino diem festum
 celebrantes sub honore
 beati Olavi, regis et
 martyris, de cuius pas-
 sione gaudent Angeli
 et collaudant Filium
 Dei. Ps. 20, 2—3. Do-
 mine in virtute tua læ-
 tabitur rex: et super
 salutarem tuam exulta-
 bit vehementer. Gloria
 Patri. Gaudemus om-
 nes etc.

Kirkebønn.

La oss alle glede oss
 i Herren i det vi fejrer
 festdagen til ære for
 den hellige Olav, konge
 og martyr; over hans
 lidelse glæder englene
 seg og lovpriiser Guds
 Sønn. Salm. 20, 2—3.
 Herre, i din kraft skal
 kongen glede seg og
 juble høgt over din
 frelse. Ære være. La
 oss alle osv.

Intritus.

konge og martyr. Duplex I. kl. med oklav.

Den hellige Olav,

29. juli.

1
 Gaudemus omnes in
 Domino diem festum
 celebrantes sub honore
 beati Olavi, regis et
 martyris, de cuius pas-
 sione gaudent Angeli
 et collaudant Filium
 Dei. Ps. 20, 2—3. Do-
 mine in virtute tua læ-
 tabitur rex: et super
 salutarem tuam exulta-
 bit vehementer. Gloria
 Patri. Gaudemus om-
 nes etc.

Offertorium. (Salm. 20, 4.)

Posuisti, Domine, in ca-
 pite ejus coronam de
 lapide pretioso.

På hans hode, Herre,
 har Du satt en krone
 av dyre steiner.

Stille bønn.

Inscrutabilem secreti
 tui virtutem trepidi
 imploramus, omnipo-
 tens Pater, ut has elec-
 tas ad sanctum sacri-
 ficium creaturas in
 corpus et sanguinem
 Christi Filii tui de coe-
 lo sanctifices et inter-
 ventu sancti Olavi Re-
 gis et Martyris in sa-
 lutem corporis et ani-
 mæ prevenire concedas.
 Per Domnum.

Allmektige Fader, vi
 påkaller skjelvende den
 uransakelige makt i
 din hemmelighet forat
 Du fra himmelen skal
 hellige disse skapte
 ting som er utvalt til
 å bli Kristi, din Sønn
 legeme og blod, og la
 dem bli til frelse for
 legeme og sjel på for-
 bønn av den hellige
 Olav, konge og martyr.
 Ved vår Herre.

Kommunionsvers. (Salm. 20, 6.)

Magna est gloria ejus
 in salutari tuo, gloriam
 et magnum decorem im-
 pones super eum.

Stor er hans ære ved
 din frelse; ære og stor
 heder legger Du på
 ham.

Justum deduxit Domi-
 nus per vias rectas, et
 ostendit illi regnum Dei,
 et dedit illi scientiam
 sanctorum: honestavit
 illum in laboribus, et
 complevit labores illius.
 In fraude circumveni-
 entium illum affuit illi,
 et honestum fecit illum.
 Custodiavit illum ab ini-
 micis, et a seductoribus
 tutavit illum, et certa-
 men forte dedit illi ut
 vinceret, et sciret quo-
 niam omnium potentior
 est sapientia. Hæc ven-
 ditum justum non dere-
 linguat sed a peccatori-
 bus liberavit eum: des-
 cenditque cum illo in
 vincam, et in vinculis
 non derelinquit illum,
 donec afferret illi scep-
 trum regni, et poten-
 tiam adversus eos, qui
 eum deprimebant: et
 ham ikke i lenker før

Lesning. (Visd. 10, 10—14.)

Illigentibus te percipia-
 mus reprimissam. Per
 Dom. Deg. Ved vår Herre.
 har lovt dem som elsker
 livsens krone som Du

Slutningsbønn.

Agni celestis dulcedine
 satiati, suplices te ro-
 gamus, Omnipotens De-
 us: ut intercedente be-
 ato Olavo, rege et mar-
 tyre tuo, ipsius simus
 semper deitate protecti:
 cujus sumus pretiosa
 crucis morte redempti.
 Qui vivis.

Mettet med det him-
 melske Lams sødme
 bønnfaller vi Deg, all-
 mektige Gud, om at vi
 på forbønn av den sa-
 lige Olav, konge og din
 martyr, alltid må bli
 vernet ved guddommen
 i Ham som har gjen-
 løst oss ved sin dyre
 korsdød. Han som le-
 ver.

mendaces ostendit, qui
 maculaverunt illum: et
 dedit illi claritatem
 æternam, Dominus De-
 us noster.

Han førte rikets septer
 til ham og gav ham
 makt over dem som
 holdt ham nede, og
 gjorde dem til løgnere
 som hadde lastet ham,
 og gav ham evig ære
 i herlighet.

Graduale. (Salm. 20, 4.)

Posuisti, Domine, super
 caput ejus coronam de
 lapide pretioso. Ps.
 20,3. Desiderium ani-
 mæ ejus tribuisti ei: et
 voluntate labiorum ejus
 non fraudasti eum.
 Alleluja, alleluja. Sanc-
 te Olave, qui in coelis
 lataris cum Angelis,
 intercede pro nobis ut
 mereamur Domino red-
 dere hostiam laudis.
 Alleluja.

På hans hode, Herre,
 har Du satt en krone
 av dyre steiner. Salm.
 20,3. Du har gitt ham
 det hans sjel trådde
 etter, og det hans lep-
 per ønsket, har Du ikke
 nektet ham. Alleluja,
 alleluja. Hellige Olav,
 du som gleder deg i
 himmelen sammen med
 englene, gå i forbønn
 for oss, så vi kan fort-
 tjene å bære fram lov-
 offer for Herren. Alle-
 luja.

Evangelium. (Mat. 16, 24—28.)

In illo tempore dixit
 Jesus discipulis suis:
 Si quis vult post me
 venire, abneget seme-

På den tid sa Jesus til
 sine disipler: «Vil no-
 en komme etter meg,
 da må han fornekte seg

som hører andre til, skjønt barn etter naturens og Guds lov, skulle kunne bløtgjøre alle menneskelige hjerter. Man forsøker skånselsløst å drepe andres barn, og vel blir «leverummet» større ved dette, men ingen vet om det ikke også blir forbannet av Gud fordi det vanhelliges av små barns blod og Gud har tatt alle sine små under sin beskyttelse og truet alle med straff som vil skade dem.

Men spørsmålet: «hvor er Gud nu?» kan ikke stilles uten i følge med et annet spørsmål: «hvor er menneskene nu?» Og hva har vi å svare om Gud kom nu og krevet oss til regnskap: «hvor er det menneske som jeg skapte god, rettferdig og sannferdig?» En gang kunne vi skyte skylden på den onde ånden, men det er ikke mere fyllestgjørende fordi Faderen har sendt både Sønnen og den Helligånd, for å lære menneskene sannheten helt å kjenne og derved helliggjøre dem.

Ene mennesket må selv stå til ansvar nu: hva har det gjort av Guds lov og Guds bud? Hvor gjeller de fremdeles som urokkelig grunnvold for all *menneskelig lov*?

Se, mot Guds lov har man stilt menneskets rettigheter, formulert i nye bestemmelser, som prises av de lærde og følges av de ulærde. Man har baktalt, hatet, forfulgt hverandre innenfor sin egen familie, sin egen stand, sitt eget samfund og sitt eget land — og til og med i rettens navn! Har vi glemt hvorledes man i mange år har preket politisk og sosial verdensrevolusjon og verdenspolitikk, og nu opplever vi kan hende som straff at ingens eiendom er hellig. Man har dradd menneskene fra kirkene og kristendommen og nu finnes det kan hende ikke lenger noe fristed i helligdommene. Man har hensynsløst drept så mange ufødte at det syns som de fødte har forspilt sin rett til livet. Man har legalisert ufreden i hjem og ekteskap og git den vigsel i Guds hus. De kristne sannheter er blitt avløst av usannheter, som man impregnerte ungdommen med.

Til visse er det gjort noe godt også, og mange medborgerlige dyder er satt i høysetet idet det menneskelige gode, rettferdige og sanne har skullet avløse det guddommelige, fordi man trodde med dette å gjøre alt bedre, mer formålstjenlig, mer bekvemt enn Gud hadde gjort det. Jorden, livet, religionen, samfunnet og loven skulle bli menneskeligere — men se: nu faller hus etter hus, intet holder, mennesket er menneskets verste fiende og nu roper man på Gud! Alt dette sies ikke for å håne men for å forklare hvorfor vi er kommet der vi er.

Gud har aldri villet det. Noen mennesker har villet det, andre har regnet feil og mange har vært ute av stand til å stanse denne utvikling — enten fordi de har vært for svake, for få og for nærsynte eller hatt for liten tro og utholdenhet. Men det finnes den trøst i alt det trøstesløse at hverken Gud eller mennesker er tjent med det som det er nå, og at vi derfor trygt kan be Gud om forbarmelse og hjelp. Ingen annen kan redde oss.

Vel er loven, som byr oss å hjelpe oss selv for å

fortjene hjelp av Gud, ikke satt ut av kraft, men den må ikke misforståes. Den oppfylles ikke bare ved å være materielt beredt i farens stund — langt mer trenger vi til åndelig beredthet, til en reform av den menneskelige samvittighet og dermed av hele menneskelivet. Kan hende er vårt hovmot, vår likegyldighet, selvklokskap, usannferdighet, uærlighet og falskhet det største offer vi skal bringe nå — den forfalskning som består i å blande ondt og godt og akseptere det onde og det gode etter som det kommer fra våre åndelige venner eller motstandere.

Samvittigheten må våkne opp til å prøve alt i Guds klare dagslys.

Det første vi da vil opdage er at feilen ikke ligger hos ett menneske men hos menneskene — ikke hos ett folk men hos folkene. Men vil dette ikke angripe vår moralske motstandskraft? kan det spørres.

Nei, ti intet hjelper bedre i kampen for rettferd enn den hele erkjennelse av hva urettferd er — og ingen kamp føres bedre mot andre enn den man først har utkjempet mot seg selv. Over denne kamp hviler Guds velsignelse.

Nu er det vel slik at vi blir ikke helgener selv om vår samvittighet våkner, men vi kommer på den rette vei til himlen og denne vei er det gode, rettferdige og sannes vei. Kan hende er det ikke overflødig å si hva samvittigheten er: Den rette bedømmelse av godhet og sannhet i oss selv og i andre.

Det blir i våre dager stadig vanskeligere å lytte til samvittigheten, for den tåler ingen kompromis, ingen dobbelthet, ingen tøven, ingen unnfalighet, ingen kamuflage og ingen utilbørlige hensyn, ingen fornekten og ingen feighet. Og kan vi kristne redde verdens samvittighet, — og det er jo nettopp vår oppgave! — da har verden all grunn til å takke kristendommen. Men da må vi først ta vare på vår egen samvittighet og la den få tale fritt til oss uten å bringe den til taushet og uten å motsi den. For om vi bare ville tale med dens stemme til a n d r e er det rettferdige, sanne og godes rike, som vi så gjerne så oppstå mellom oss, på forhånd dømt til å gå under.

En av de tragiske sider ved den nuværende situasjon er at den ikke alene skyldes mennesker som har tenkt og handlet ondt, men like så meget, om ikke mer, mennesker som ville det gode men som gjorde det onde, fordi deres tanker førte dem selv og alle som fulgte dem bort fra Gud. Og like galt blir det om vi tenker godt — som Gud vil at vi skal gjøre — og etterpå uten skrupler handler ondt, for bare de er salige som hører Guds ord, bevarer det og forsvaret det. Og det gjør alle, som midt i det redselsfulle oppgjør menneskene seg imellom innser at dette måtte komme fordi menneskene ikke gjorde opp med Gud — og at det aldri kan bli helt riktig og rett for den enkelte på egne og samfundets vegner har holdt oppgjør med ham. Ti et slikt oppgjør vil medføre at vi ofrer ikke bare ord og bønner til Gud, men også vår vilje til gode gjerninger. Og med Guds hjelp vil vi da kunne utføre dem.

Fra Vikariatet.

I skrivelse datert 14. februar 1940 gir Ritekongregasjonen tillatelse til

- 1) å feire festen for den hl. martyr Magnus, av norsk ætt og jarl på Orknøyene, med messe og offisium i Oslo Apostoliske Vikariat som det ennå er brukt i bispedømmet Aberdeen i Skottland.
- 2) igjen å bruke den gamle St. Olavsmesse «Gaudamus» fra tiden før reformasjonen.

Messeformularene og offisium skal bli tilsendt prestene så snart de er kommet. Dersom de ikke er tilstillet før 16. april er feiringen av Magnus-festen ikke obligatorisk i år.

Oslo 1. april 1940.

† Jacob Mangers
biskop av Selja.

P. M. P. Myhre.

1ste påskedag avgikk en kjent Porsgrunnsmann, P. M. P. Myhre, ved døden henvend 67 år gammel. Han var en stund før påske på sitt sykeleie blitt opptatt i vår Kirke og mottok samtidig den hellige kommunion og den siste salven.

Avisene inneholdt lange nekrologer over ham. Han tilhørte en kjent gammel slekt i Porsgrunn og Skien og var sønn av skipsreder Axel J. Myhre. Etter en lengre utdannelse i Frankrike, Tyskland og England gikk han inn i sin fars seilskipsrederi, men da seilskutetiden opphørte, ble rederiet avvirket og Myhre gikk over i bankvesenet og var en tid fondsjeff i Centralbanken. I 1917 rammedes han av et slagtilfelle som satte en stopper for hans videre karriere og han flyttet tilbake til Porsgrunn hvor han bl. a. var revisor i en rekke selskaper.

«Porsgrunns Dagblad» skriver bl. a. «at P. M. P. Myhre var en begavet og kunnskapsrik mann. Han var en skarp iakttager som uredd sa sin mening og hans karakteristikk både av mennesker og tidens forhold var ofte rammende. Myhre var en god bypatriot, han elsket sin by og var sterkt interessert for dens ve og vel. Han gledet seg over framskrittene og gav ofte med barsk lune uttrykk for sin kritikk når han syntes at der var behov for en revselse. Våre lesere vil huske mange av hans avisinnlegg, her gav han uttrykk for sin interesse for sin by og for sin store kjærlighet til musikken. Og det kan passe å minnes at han engang tok til orde for at der i rådhusparken burde være et bed med Porsblomster, blomsten i byens navn og i byens våpen.»

I yngre år var Myhre et interessert medlem av Porsgrunns Musikkforenings orkester hvor han spilte en utmerket kornet. Han var også i noen år denne forenings formann.

Begravelsen foregikk siste fredag fra Vor Frue kirke som var vakkert dekorert i sort og hvitt og med bren-

nende lys rundt båren. Et vell av de skjønneste blomster var plasert foran kommuniensbenken og sidealterne og rundt båren.

Høytideligheten begynte med at en kvintet fra Porsgrunns Musikkforening spilte Johan Svendsens «Andante funébre», hvor etter kirkekoret sang Introitus av Griesbachers requiem. Så steg sogneprest Recktenwald opp på prekenstolen og holdt en beåndet tale over de ord i Salmenes bok «Herrens nådegjeringer vil jeg syng om til evig tid.» Der rådet under talen den absolutte stillhet og det er riktig hva «Grenmar» skrev at «talens vektige og dype innhold gjorde inntrykk på den store forsamling». Etter talen sang kirkekoret Bachs «O hode tornekrone» og båren ble så båret ut til tonene av Andanten av Schumanns kvintett for orgel og strykere.

Avdøde ble gravlagt i familiens gravsted på Østre Porsgrunns kirkegård. Marsjaller var ingeniør Erling Capjon og kontorsjef Ingvald Nilssen.

R. I. P.

a. r.

Hechjemme —

NB! St. Magnusmessen og St. Olavsmessen vil fra neste uke av være å få i «St. Olav»s ekspedisjon — i format til innlegg i messeboka.

Oslo. Palmesøndag hadde St. Halvardslaget en meget hyggelig familieaften med foredrag av sogneprest pater Rommelse om pater Damian, de spedalskes apostel, som fengslet de mange tilhøreres interesse. Den musikalske underholdning besørgetes fortreffelig av frk. R. Hellum, hvis vakre sang ble utmerket akkompagnert av frk. Kjelstrup. Formannens takk fikk varm tilslutning.

G. A. O.

Hvite søndag hadde St. Olavslaget familieaften med et aldeles ypperlig foredrag av førstefullmektig Ruyter. Formannen brakte alles takk for den belærende stund. Det selskapselige samvær var preget av stor hygge og god forståelse. Vi gleder oss allerede til neste kveld!

S. K.

— og derute

Øst-Polens kirker. Av «trafikktekniske grunner» er 9 katolske, 2 ortodokse, 1 protestantisk kirke og 3 synagoger blitt beordret nedrevet av de sovjettrussiske myndigheter.

Grunnleggeren av bønneuken for kirkenes gjenforening avgått ved døden. Pater Paul Jacob Wattson døde i begynnelsen av mars måned 77 år gammel. Han var sønn av en episkopansk prest og han etterfulgte sin far som sogneprest. Allerede som barn drømte han om et stort verk som kunne gi støtet til kirkenes gjenforening i troen. Etter mange og forskjellige forsøk, som alle var inspirert av en sterk og levende tro, gikk det opp for ham, at den eneste som kunne tjene som utgangspunkt og basis for enhet var den romersk katolske tro. Med hele kongregasjonen hadde stiftet gikk han derfor i 1909 over til Kirken. — Bønneuken ble holdt for første gang i 1908. Den er siden ofte blitt anbefalt og velsignet av pavene, og er nå utbredt over hele verden.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo.